

RECENZJA

rozprawy doktorskiej **Pana mgr inż. poż. Michała Wnuka**

nt.: „**Organizowanie i funkcjonowanie sztabu kierującego działaniem ratowniczym
w długotrwałych, wielopodmiotowych akcjach ratowniczych**”

przygotowanej pod kierunkiem naukowym – promotora bryg. dr. hab. inż. Pawła Gromka,
prof. APoż

Podstawa sporządzenia recenzji

Recenzja została sporządzona w związku z powołaniem, na podstawie art. 190 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.2024.1571) do pełnienia funkcji recenzenta w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora nauk o bezpieczeństwie. Warunki stawiane rozprawom doktorskim, a zarazem cechy, jakie powinna wykazywać dysertacja, zostały określone w art. 187 przytoczonej ustawy.

1. Ocena wraz z uzasadnieniem, czy rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora w określonej dyscyplinie.

Recenzowana rozprawa doktorska stanowi obszerną pisemną pracę (wraz z załącznikami liczącą 330 stron), prezentującą wiedzę teoretyczną kandydata we wskazanej dyscyplinie a także jego umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest rozwiązanie sformułowanego problemu naukowego i zastosowanie własnych wyników badań naukowych w obszarze działań ratowniczych i ich doskonalenia. Przedmiotem badań podjętych przez Kandydata jest ciekawy i ważny obszar działań ratowniczych dotyczący organizowania i funkcjonowania sztabu KDR podczas długotrwałych, wielopodmiotowych działań ratowniczych.

Mając na uwadze powyższe, za zasadne należy uznać, że podjęty w rozprawie doktorskiej problem badawczy z zawodowego punktu widzenia oczekiwań i potrzeb jest istotny a przy tym aktualny, a z naukowego punktu widzenia wymaga rozstrzygnięć, co do określenia kierunków wdrożeń

i doskonalenia konkretnych rozwiązań w praktyce. Właśnie możliwość wykorzystania tych wyników badań naukowych w praktyce należy ocenić wysoko, a jednocześnie podkreślić aktualność podjętej tematyki i jej znaczenie dla rozwoju teorii w tym zakresie oraz praktyki stosowanych na tym polu rozwiązań. Zwrócić ponadto należy uwagę na fakt łączenia przez Autora rozprawy doświadczenia zawodowego i pracy naukowej związanej z badaniami rozwiązań w tym zakresie. Wybór tematu rozprawy i sposób jego ujęcia nie jest zatem przypadkowy. W ocenie recenzenta to bardzo korzystna okoliczność kiedy kandydat podejmuje się zadania w sposób naukowy rozwiązania postawionego problemu badawczego, który w praktyce, w tym przypadku prowadzenia działań ratowniczych, wymaga doskonalenia, korekt lub zmian a ich kierunki i szczegółowe rozwiązania wymagają ujawnienia, zrozumienia i rekomendacji w zakresie szczegółowej organizacji i walidacji. W swojej dysertacji Autor trafnie artykułuje kwestie operacyjne, czemu zapewne sprzyja jego doświadczenie, praktyka i wiedza zawodowa w zakresie organizacji i funkcjonowania sztabu KDR.

Rozprawa obejmuje 330 strony, w tym między innymi 270 stron tekstu podstawowego oraz bibliografie i liczne załączniki. Składa się ze wstępu, czterech rozdziałów oraz zakończenia. Integralną jej część stanowi wymieniona bibliografia oraz załączniki, w których zawarto: wykazy wykresów, rysunków i tabel oraz arkusz wywiadu eksperckiego, wyniki badań uzyskane w tych wywiadach. Na końcu dysertacji zawarto również jej streszczenie w języku polskim i angielskim.

Proces badawczy to całościowy schemat działań, które podejmuje się w celu rozwiązania postawionego problemu. W rozdziale pierwszym (s. 11-52) pt.: *ZAŁOŻENIA BADAWCZE* zostały przedstawione odpowiednio: sytuacja problemowa, analiza krytyczna literatury przedmiotu, podmiot i przedmiot badań, problemy badawcze, hipotezy badawcze, cele badań, ograniczenia badawcze, założenia organizacyjne procesu badawczego, wartość dodaną pracy. W dysertacji przyjęto zarówno cel poznawczy jak i użyteczny określając je odpowiednio na s. 46 i 47 jako - określenie organizacji sztabu KDR w długotrwałych, wielopodmiotowych akcjach ratowniczych, następnie zidentyfikowanie mankamentów utrudniających skuteczne działanie tego sztabu w rzeczywistych warunkach operacyjnych, a także - zaproponowanie rozwiązań organizacyjnych i funkcjonalnych zwiększających (zapewniających) skuteczne funkcjonowanie sztabu KDR w długotrwałych, wielopodmiotowych działaniach ratowniczych. Jako ograniczenie badawcze, w mojej ocenie trafnie, przyjęto okres począwszy od 1992 roku (od powstania PSP) do chwili opracowania rozprawy doktorskiej.

Zaprezentowane w tym rozdziale teoretyczne rozważania wskazują na posiadanie przez Autora dysertacji ogólnej, niezbędnej wiedzy w zakresie metodologii prowadzenia badań naukowych.

Część merytoryczną pracy stanowi kolejno jej trzy rozdziały. W rozdziale drugim (s. 53-111) pt.: *IDENTYFIKACJA PRZEDMIOTU I PROCEDUR FUNKCJONOWANIA SZTABU KDR W DŁUGOTRWAŁYCH, WIELOPODMIOTOWYCH, AKCJACH RATOWNICZYCH* Doktorant przedstawia kluczowe zagadnienia dla funkcjonowania sztabu KDR podczas długotrwałych i wielopodmiotowych akcji ratowniczych takich jak między innymi: wyzwania stojące przed tym sztabem, jego lokalizacji, struktury i procedur kierowania, wsparcia teleinformatycznego a także zabezpieczenia logistycznego. W kolejnym rozdziale pt.: *MANKAMENTY (TRUDNOŚCI) WYSTĘPUJĄCE W PROCESIE ORGANIZOWANIA I FUNKCJONOWANIA SZTABU KDR W DŁUGOTRWAŁYCH, WIELOPODMIOTOWYCH AKCJACH RATOWNICZYCH* trudności te przedstawiono odpowiednio w obszarze takich zagadnień jak: procesu budowania struktury i zgrywania sztabu KDR, teminowego wypracowywania decyzji, skuteczności współpracy sztabu z podmiotami ratowniczymi i wspierającymi, procedur opracowywania dokumentacji planistycznej i rozkazów przez zespoły sztabu KDR, wsparcia teleinformatycznego, zabezpieczenia logistycznego, przygotowania i szkolenia personelu, procedur i współpracy międzynarodowej. W rozdziale czwartym pt.: *POSTULOWANE SPOSOBY ZWIĘKSZENIA (ZAPEWNIENIA) SKUTECZNOŚCI FUNKCJONOWANIA SZTABU KDR W DŁUGOTRWAŁYCH, WIELOPODMIOTOWYCH AKCJACH RATOWNICZYCH* zredagowane podrozdziały poświęcone zostały przez Doktoranta odpowiednio następującym zagadnieniom: przedstawieniu koncepcji Autora zapewnienia skuteczności działania sztabu KDR, odpowiedniemu, doskonalszemu niż obecnie, przygotowaniu funkcjonariuszy PSP do pracy w sztabie KDR, zaimplementowaniu wskazanych procedur zapewniających sprawniejsze działanie sztabu, wprowadzenie i sformalizowanie wzorów dokumentów planistycznych i dyrektywnych, usprawnień w zakresie wsparcia teleinformatycznego. W zakończeniu rozprawy Doktorant podsumował stopień zrealizowania poznawczych celów badawczych, jak i celu utylitarnego, wskazując proponowane rozwiązania i wnioski na podstawie przeprowadzonych badań naukowych na rzecz zapewnienia skuteczności funkcjonowania sztabu KDR podczas długotrwałych i wielopodmiotowych działań ratowniczych. Formułowane w tej części pracy wnioski korelują i uzupełniają szczegółowe wnioski sformułowane na końcu każdego rozdziału merytorycznego scharakteryzowanego powyżej.

Podsumowując, mając na uwadze wskazane założenia, strukturę i zawartości, w mojej ocenie przedmiotowa rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną jej Autora w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

2. Ocena wraz z uzasadnieniem, czy rozprawa doktorska wykazuje umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej przez osobę ubiegającą się o nadanie stopnia doktora.

Wśród licznych wymagań dla rozpraw doktorskich w procesie poznania naukowego istotne jest między innymi właściwe określenie procedury badawczej. W tym zakresie wiedzy dostarczają metodolodzy. Wymagane jest między innymi zidentyfikowanie sytuacji problemowej, przedmiotu badań, celu poznania naukowego oraz postawienie problemów badawczych i hipotezy roboczej w pracach naukowych. W recenzowanej rozprawie Autor do rozstrzygnięcia problemu zastosował metody naukowe zdefiniowane w szczególności w opisie procedury badawczej zawartej w rozdziale pierwszym w tym w jego części pt.: *ZAŁOŻENIA BADAWCZE*. W procesie badań Doktorant właściwie określił główny cel badań, cele poznawcze oraz cel użytkowy, poprzedzając ich sformułowanie ogólnym przedstawieniem sytuacji problemowej. Doktorant zasadnie uznał, że rozwiązanie głównego problemu badawczego, który został sformułowany w postaci pytania, w brzmieniu – *„W jakich obszarach działania oraz w jaki sposób można zwiększyć (zapewnić) skuteczne funkcjonowanie sztabu KDR w długotrwałych, wielopodmiotowych akcjach ratowniczych?”* – wymaga rozwiązania problemów szczegółowych, które również zostały określone w formie pytań:

„1. Co jest przedmiotem działania oraz jakie procedury funkcjonowania obowiązują sztab KDR w długotrwałych, wielopodmiotowych akcjach ratowniczych?”

2. Jakie mankamenty i kiedy występują w procesie organizacji (tworzenia) sztabu KDR w długotrwałych, wielopodmiotowych akcjach ratowniczych?”

3. Jakie rozwiązania organizacyjne i proceduralne są potrzebne i możliwe do zaimplementowania w sztabie KDR w długotrwałych, wielopodmiotowych akcjach ratowniczych?”

Za prawidłowo określoną należy również uznać główną hipotezę badawczą. Jednocześnie hipotezy szczegółowe zostały postawione w oparciu o problemy szczegółowe, zatem nastąpiła korespondencja problemów szczegółowych z hipotezami szczegółowym. Rozwiązanie problemów badawczych oraz weryfikację przyjętych hipotez osiągnięto w toku procesu badawczego. W trakcie jego Doktorant zastosował zarówno teoretyczne, jak i empiryczne metody badawcze oraz dostosowane do nich techniki i narzędzia. (s. 48-50) Główną metodą podczas prowadzonych badań spośród metod teoretycznych była analiza. Obejmowała ona przegląd literatury przedmiotu krajowej oraz międzynarodowej zarówno publikacji zwartych jak i artykułów w czasopiśmie naukowych czy zasobach internetowych a także literatury branżowej.

W tym zakresie można sformułować pewne wątpliwości dotyczące przeglądu i doboru analizowanej literatury i całościowego zastosowania kryterium jej aktualności i możliwie największej jej kompletności. W oparciu o zapisy w rozprawie sformułowano poniższe uwagi:

- dobór dostępnej literatury przedmiotu nie jest kompletny, wskazać można przykładowe braki ogólnodostępnych pozycji literatury przedmiotu w dużej części będących w dostępie otwartym, w tym literatury zagranicznej;
- opis bibliograficzny analizowanych przez Autora pozycji literatury nie zawsze jest kompletny i staranny, nie zawsze są to pozycje z ostatnich lat, nie zawsze poprawnie, jednakowo i kompletnie opisane, cytowane, ponadto pozycje naukowe są analizowane obok tych branżowych i zawodowych jako źródła wiedzy naukowej np. s. 18, 21, 33, 34.

Z kolei spośród metod empirycznych kluczową rolę w osiągnięciu założonego celu badań oraz rozwiązaniu postawionego problemu badawczego odegrała metoda sondażu diagnostycznego w postaci techniki wywiadu z ekspertami. W przyjętym procesie badań naukowych założono przeprowadzenie jawnych, indywidualnych wywiadów ustrukturyzowanych z ekspertami oraz badań opinii funkcjonariuszy PSP, którzy uczestniczyli w długotrwałych, wielopodmiotowych akcjach ratowniczych, z zastosowaniem narzędzia badawczego jakim był arkusz wywiadu z ekspertami.

Wątpliwości w zakresie prowadzonych metodą sondażu diagnostycznego w postaci techniki wywiadu z ekspertami badań może budzić liczba tych wywiadów. Przeprowadzono ich 9 a doświadczenie ekspertów można scharakteryzować jako różnorodne. To ostatnie sformułowanie można postrzegać oczywiście pozytywnie jako właściwy dobór próby badawczej, można również jednak ocenić ten dobór ekspertów jako przypadkowy, wskazując na brak ekspertów z dużym doświadczeniem a dominowaniem tych o niewielkim i średnim stażu lub doświadczeniu. Kończącą ocenę w tym zakresie utrudnia jednak fakt odnotowania w formularzach ankiet tylko stażu służby ekspertów na ostatnio zajmowanym stanowisku (a wynosił on odpowiednio 1,5; 2; 5; 6; 7; 10; 13 i 15 lat). W tym zakresie można sformułować uwagę, iż w wywiadzie zabrakło całkowitego stażu służby, bowiem tylko w załączniku nr 10 ekspert podał 1,5 roku stażu na stanowisku, ale 23 lata w PSP. Pierwsze sugeruje, iż funkcjonariusz może mieć nie duże doświadczenie, tymczasem całkowity staż służby może prowadzić do wniosku przeciwnego.

Doktorant dokonał analizy tych uzyskanych wyników badań. Ten praktyczny element pracy, uwzględniając doświadczenie zawodowe Autora, wymaga dostrzeżenia, bowiem w powiązaniu z wspomnianym już doświadczeniem zawodowym Autora rozprawy zapewne istotnie przyczynił się on do skutecznego osiągnięcia zarówno celu poznawczego jak i utylitarnej pracy. Powyżej wskazaną wątpliwość w zakresie doboru próby badawczej w badaniach metodą sondażu diagnostycznego w postaci techniki wywiadu z ekspertami może zatem nieco rekompensować posiadane kwalifikacje i kompetencje a także własne doświadczenia w zakresie prowadzenia działań ratowniczych Autora dysertacji.

Pod względem edytorskim Autor opracował wyniki badań poprawnie, przy czym Kandydat nie ustrzegł się pewnych nieścisłości językowych, potknięć stylistycznych czy też niejednoznaczności treści, w wybranych częściach pracy ponadto zarzucić można pewną jej niestaranność. Tych niedoskonałości w pracach naukowych należy się wystrzegać, jak na przykład:

- sformułowań: „... w życie weszły...” s. 12, „... zdaje się być...” s. 14, „...rzuca światło na to...” s. 20, „...fundamentalne zdaje się być...” s. 96, „... opisanie wydarzeń historycznych pokazują, że powołanie sztabu KDR...” s. 138, „Zespół medialny boryka się natomiast nierzadko z brakiem wykwalifikowanych specjalistów...” s. 140, „ ... takie jak akcja ratownicza po wybuchu gazu w Gdańsku w 1995 roku pokazały...” s. 144-145, „... opinie te są cenne, ponieważ wynikają z bezpośrednich doświadczeń praktycznych...” s. 186, „Rozdział czwarty rozprawy doktorskiej koncentruje się na wskazaniu...” s. 259, „Badania prowadzone są w sprawie...” s. 281 - sformułowania oczywiście użyte w określonym kontekście, ale niezbyt fortunate dla języka pracy naukowej, w której sformułowania i wnioski powinny wynikać z prowadzonych badań naukowych.

- w pracy naukowej należy wystrzegać się także sformułowań potocznych i pewnych uogólnień, niejednoznaczności jak np. s. 15 „Liczne przykłady z dotychczas prowadzonych długotrwałych akcji ratowniczych pokazują, że wiele powyższych uwarunkowań nie jest spełnianych.”, s. 20 „Sztab KDR i stawiane przed nim zadania są wspomniane w literaturze przedmiotu, ale tematyka z nimi związana nie jest rozwijana.” albo s. 54 sformułowanie „Rozmach akcji ratowniczej definiuje się jako wskaźnik charakteryzujący jej zakres i intensywność. Obejmuje on kryteria: przestrzeń, w której akcja ratownicza się rozgrywa, zaangażowane siły i środki, tzn. zasoby, oraz ogólny czas trwania akcji ratowniczej, określający jej długoterminowość.” [...] „Skuteczność prowadzonych działań ratowniczych to parametr oceniany przez pryzmat użytych SiŚ, czasu reakcji na zagrożenie, działania we właściwym miejscu i na rzecz właściwych odbiorców.”, s. 26 „Rozporządzenie z dnia 31 grudnia 2019 r. koncentruje się na wsparciu operacyjnym, w tym organizacji wyżywienia i innych świadczeń...”

Autor w dysertacji nie ustrzegł się także pewnych braków i pomyłek, jak na przykład:

- s. 8 spis treści wyszczególniono „*Curriculum Vitae 331*” (w wersji rozprawy wydrukowanej i oprawionej) – brak jednak tej informacji w treści rozprawy, natomiast w wersji elektronicznej rozprawy brak tej pozycji w spisie treści na s. 8 i jej zawartości;
- s. 88 pkt. 2.4.2. ostatnie dwa wiersze strony, cytat „*Celem niniejszego rozdziału jest przedstawienie zadań i obowiązków Zespołu Logistyki podczas długotrwałych i wielopodmiotowych działań ratowniczych.*” Jest to zgodnie z przyjętą przez Autora numeracją część rozdziału 2., w którym to zamieścił podrozdział 2.4. a dalej kolejne podrozdziały numerując je 2.4.1 i 2.4.2. Powyższe zawarcie sformułowania o celu rozdziału w jego części 2.4.2. jest raczej przeoczeniem i nie jest właściwe. Dalej na stronie 105 pkt. 2.6 Wnioski Autor podsumowuje „*Rozdział drugi rozprawy doktorskiej koncentruje się na identyfikacji przedmiotu i procedur funkcjonowania sztabu Kierującego Działaniem Ratowniczym (KDR) w długotrwałych, wielopodmiotowych akcjach ratowniczych.*”

Autor w swoich rozważaniach niekiedy nie dokonuje rozróżnienia podstaw naukowych od branżowych, czy służbowych np. s. 21 sformułowanie „*Jeden z najważniejszych dokumentów, który jest podstawą niniejszej dysertacji, stanowią Zasady organizacji sztabu KDR na potrzeby prowadzenia działań ratowniczych, wydane przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej, Warszawa 2023. Zasady te zostały opracowane przez Biuro Planowania Operacyjnego Komendy Głównej PSP.*” – w tym zakresie pozostaje wątpliwość czy ocena ta jest właściwa jako najważniejszy dokument dotyczy oceny z zawodowego czy naukowego punktu widzenia?

Autor niestety również nie ustrzegł się powtórzeń w redakcji pracy naukowej a ponadto nadużywa użycia wybranych sformułowań, co ma wpływ na styl pracy naukowej, jej zrozumiałość i pośrednio wartość, np. słowo *fundament* zostało użyte 20 razy, natomiast słowo *kluczowy/e* w różnym kontekście aż 192 razy, 127 razy jest mowa o *efektywności*, 81 użyto słowa *elastyczność*, o *wyzwaniach/u* mowa 78 razy. Dla przykładu kluczowe (w rozumieniu podstawowy i najważniejszy) najczęściej są to pojedyncze okoliczności, czynniki i tym podobne, kiedy zbyt często używamy tego sformułowania, sens wyróżnienia się ztraca bowiem wszystko staje się najważniejsze co jest nieprawdą.

Uzasadnionym jest również sformułowanie uwag do stylu pisarskiego Autora, nie stosuje on języka naukowego, są problemy z ciągłością i spójnością wywodu. Podjęto takie próby (w części pracy udane), ale trudno mówić o spójności rozprawy co do jej całej treści. Autor ma również pewną manierę „niedopowiedzenia”, nie wyjaśnia kwestii czy sformułowań np.:

- s. 85 stwierdza „Zgodność z przepisami: Systemy wsparcia teleinformatycznego powinny być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, normami i standardami, w tym z regulacjami dotyczącymi ochrony danych osobowych i bezpieczeństwa informacji.” – powstaje pytanie z jakimi? Odpowiedzi Autor nie zawiera ani w tekście ani w przypisie dolnym, które stosuje.;

- s. 88 stwierdzenie „Długotrwałe akcje ratownicze często wymagają wsparcia zewnętrznych partnerów, takich jak inne podmioty ratownicze, organizacje pozarządowe oraz instytucje sektora prywatnego.” – podobnie jak w powyższym przykładzie, wydaje się wskazane i uzasadnione wyjaśnienie jakie inne podmioty ratownicze, partnerów i organizacje ma Autor na myśli;

- s. 95 zdanie kończące akapit dotyczący zawierania przez właściwych Komendantów umów „Jednak można zauważyć pewne ograniczenia w zakresie możliwości zawierania umów z różnymi podmiotami, co może wpływać na skuteczność działań ratowniczych ze względu na ograniczony dostęp do niektórych zasobów.” Zdanie nie jest precyzyjne. O jakich ograniczeniach pisze Autor?

- s. 98 Autor stosuje kolokwialne uogólnienia, które mają wpływ na zrozumienie wyrażanych myśli, formułowanych wniosków. „On-Site Operations Coordination Centre (OSOCC) jest narzędziem szybkiego reagowania, które stanowi platformę do koordynacji międzynarodowych działań...” Czy w kontekście treści na kolejnych stronach to sformułowanie ad. narzędzia jest uzasadnione? s. 99 „Zarówno INSARAG jak i OSOCC są dokładnie opisanymi strukturami, dla których stworzone są poradniki przetłumaczone na kilka języków, aby poprawić ich dostępność dla specjalistów z różnych państw zrzeszonych w ONZ.”

Powyższe sformułowania stylistyczne i niedoskonałości nie mogą jednak wpływać na ogólną, końcową, pozytywną ocenę prezentowanych treści dysertacji i ich wartości merytorycznej. Podsumowując, Autor rozprawy poprawnie skonstruował warstwę metodologiczną dysertacji, co wykazuje umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej mimo pewnych wskazanych niedoskonałości, które domniemywać należy, iż w przyszłości swojej pracy naukowej Doktorant wyeliminuje.

3. Ocena wraz z uzasadnieniem, czy rozprawa doktorska stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej.

Recenzowaną rozprawę zasadne jest uznać za oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania uzyskanych wyników badań naukowych w sferze społecznej a także mogącą skutkować na sferę gospodarczą kiedy weźmiemy pod uwagę możliwość powstania istotnych strat. Podjęta tematyka badań była i jest aktualna bowiem zapewnienie skuteczności funkcjonowania sztabu KDR podczas długotrwałych i wielopodmiotowych działań ratowniczych jest zagadnieniem ważnym i jak wykazano w procesie badawczym złożonym. Te okoliczności uzasadniają powyższą ocenę dysertacji, aktualnie bowiem jak wynika z przeprowadzonych wyników badań istnieją liczne obszary wymagające doskonalenia lub zmian w zakresie organizacji i funkcjonowania sztabu KDR podczas długotrwałych i wielopodmiotowych działań ratowniczych. Uzyskane wyniki badań Autora posłużyły do wnioskowania o stanie i potrzebach działań w odniesieniu do wspomnianego doskonalenia i wdrażania nowych rozwiązań.

Doktorant przedstawił, w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych metodą sondażu diagnostycznego z wykorzystaniem wywiadu eksperckiego, a także analizy literatury przedmiotu, w tym rozwiązań stosowanych w innych państwach, propozycje kierunków doskonalenia obecnie funkcjonujących rozwiązań, a także propozycje i postulaty zmian dotyczące organizacji i funkcjonowania podczas długotrwałych i wielopodmiotowych działań ratowniczych.

Zbieżność zainteresowań naukowych Autora i jego praktyki zawodowej, jak już wspomniano na początku recenzji, należy ocenić jako okoliczność korzystną dla obu wskazanych powyżej obszarów aktywności. Autor trafnie przywołuje i operuje przykładami rzeczywistych problemów i szczególnych okoliczności organizacji sztabu KDR przywołując rzeczywiste zdarzenia – działania ratownicze jak na przykład powódź tysiąclecia, katastrofa budowlana hali wystawowej w roku 2006, powódź w roku 2024 czy pożar w Biebrzańskim Parku (s. 115-116) i inne - artykułując przy tym zagadnienia istotne dla organizacji i funkcjonowania sztabu KDR podczas długotrwałych i wielopodmiotowych działań ratowniczych. Autor na podstawie przeprowadzonej analizy przedstawia trafne wnioski i rekomendacje, szczególnie trafne w ocenie recenzenta, zawarte między innymi s. 115-120. W ocenie recenzenta w rozprawie nie wyartykułowano jednak właściwie zasadniczej trudności z jaką w praktyce spotykają się KDR w organizacji sztabu to jest presji czasu dla niezbędnych czynności planistycznych, logistycznych, organizacyjnych czy dokumentacyjnych itd.

Wśród formułowanych w dysertacji propozycji i wniosków znalazły się między innymi te przedstawione w rozdziale 4 i zakończeniu. Za cenne uznać należy w szczególności je dla praktyki w tym zakresie. Zawarte tam postulaty, rekomendacje a także wyjaśnienie i przedstawienie ich znaczenia dla efektywności organizacji i funkcjonowania sztabu KDR, w szczególności dotyczą zapewnienia skuteczności działania sztabu, poprawy współpracy między podmiotami PSP a innymi podmiotami KSRG i podmiotami współpracującymi, doskonalenia procedur pracy sztabu, właściwego przygotowywania funkcjonariuszy PSP do działania w składzie sztabu, usprawnienia mechanizmów decyzyjnych w sztabie KDR, szybkiego przekazywania informacji między podmiotami będącymi w terenie a sztabem KDR, zwiększenie roli sztabu KDR w zarządzaniu ryzykiem poprzez prognozowanie potencjalnych zagrożeń, poprawy zabezpieczenia logistycznego sztabu KDR, doskonalenia dokumentów planistycznych i dyrektywnych, zapewnienie wsparcia teleinformatycznego, zastosowanie redundantnych systemów łączności, a także zintegrowanie systemów wsparcia sztabu KDR z narzędziami analitycznymi.

Jak już wspomniano na wstępie punktu 3 przedmiotowej recenzji rozprawy doktorskiej, zdaniem recenzenta, stanowi ona oryginalne rozwiązanie problemu naukowego i co ważne rozwiązanie to znajduje zastosowanie w sferze społecznej a także może skutkować na sferę gospodarczą kiedy weźmiemy pod uwagę możliwość powstania istotnych strat wynikających na przykład z niedoskonałości pracy i decyzji sztabu KDR. Tym samym prowadzone analizy, wyniki badań własnych zostały wykorzystane w praktyce doskonalenia organizacji i funkcjonowania sztabu KDR podczas długotrwałych i wielopodmiotowych działań ratowniczych.

W dysertacji temat organizacji i funkcjonowania sztabu KDR podczas długotrwałych i wielopodmiotowych działań ratowniczych przedstawiono w kontekście prowadzonych badań naukowych i analiz w sposób przystępny i praktyczny, nie ustrzegając się wskazanych niedoskonałości dla pracy naukowej. Podkreślenia wymaga fakt, iż w dysertacji przyjęto i zrealizowano zarówno cel poznawczy jak i użyteczny.

4. Wniosek końcowy

Rozprawa doktorska Pana mgr inż. poż. Michała Wnuka na temat: *„ORGANIZOWANIE I FUNKCJONOWANIE SZTABU KIERUJĄCEGO DZIAŁANIEM RATOWNICZYM W DŁUGOTRWAŁYCH, WIELOPODMIOTOWYCH AKCJACH RATOWNICZYCH”* prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie, wykazuje jego umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej, stanowi oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze społecznej.

Wnoszę zatem o przyjęcie rozprawy doktorskiej i dopuszczenie jej do publicznej obrony.

st. bryg. dr hab. inż. Jacek Zboina

/dokument podpisany elektronicznie/